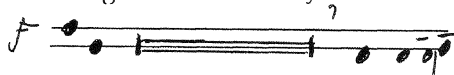

Kéregető (?) dallam

Úgy másfél évtizede ismerem (lehet talán kettő). Hallottam például vonatról, amint egyszer a lakótelep szélénél várt bebocsátásra a gyors Szolnok előtt. Alighanem azért figyeltem föl rá, mert egy ízben feltűnően hamisan énekelte egy fiatal nő. Ez pedig —ugyebár— meglehetősen ritka jelenség cigányok között. Általában hét végén zendült meg, szombaton és vasárnap reggelente, némelykor többen és versengve kiáltozták a nyolc-tízemeletesek gyűrűjében.

Dobálják le az ócska ruhát, nágságák!

Megesett, hogy a versengés miatt bővében voltak a mondanivalónak, nyomatékosítás kedvéért a formulát *tropizálták*. Ilyenkor az *initium* többször ismétlődhetett. Olyan változatot is hallottam, amikor a *korátor* kromatikusan szállt alá a *tubára*. A *terminatio* azonban bármiféle *differentia* nélkül mindenkor megmaradt a 2. *modusban*. Mint például a *tonus capituli*.

Nem legyintett meg a profanizálás szele, nem vetemedem semmiféle élcelődésre, amikor ilyet mondok. Ellenben azt sem vélem, hogy bármiféle délibábos magyarázatra kellene törekednünk. Gyaníthatjuk ugyan a gregorián szertartás hatását, de bizonyosan nem cigánymissziós aktivista empatikus igyekezetének köszönhető valamilyen latin liturgikus minta adaptálása, hogy a ruhaellátásban segédkezzék a kéregetőknek; netalán azok kedvéért, akik latinban nem elég járatosak, avagy anyanyelvük már sem nem beás, sem nem lovári dialektus. Nem, itt vallástörténeti kategóriáról lehet szó. Az *archetypus* e tekintetben is létező és köznapi tapasztalás. Egy sor kis ámbitusú részformula (maqám), amelyekből *tonus lectionis* építkezik, az emberiség olyan ősi megnyilvánulása-hoz tartozik, amely a lingvisztika vagy etnikum korlátaitól független. Része a különféle határokon átfelölő egyetemes örökségnek.

Fekete Csaba

Nyári orgonahangversenyek Ócsán

Az Ócsai Református Egyházközség szervezésében 2004-ben hat orgonahangverseny volt a református műemléktemplom restaurált orgonáján (Komornyik Nándor, Pest, 1865). Összesen 27 zeneszerző 60 orgonadarabja szólalt meg, így változatos műsort hallhattak a koncertek résztvevői. Hangszerünkön a zeneirodalom olyan darabjai is megszólaltak, amelynek előadására azt építéskor szánták. Jó volt tapasztalni a koncertek változatos felépítését. Volt, aki az olasz és délnémet irodalomból játszott, egyesek igyekeztek minél több stílust megszólaltatni, míg mások inkább az istentiszteleti

gyakorlatban használt zenéből válogattak. A fővárosi koncertkínálatot ismerve bátran állítom, hogy hangversenyeink művészi színvonalban sem maradtak el azok mögött. A sorozatban az alábbi művészek léptek fel: *Bódiss Tamás*, június 20; *Dávid István*, július 4; *Mikesi Tibor*, július 18; *Kissné Mogyorósi Pálma* és *Kiss Zoltán*, augusztus 1; *Hock Bertalan*, szeptember 5; *Enyedi Pál*, szeptember 19. Köszönettel tartozunk Ócsa község önkormányzatának a hangversenyek támogatásáért.

Kiss Zoltán református kántor